تواند داد زیراکه بیع فاید مطلق افتاده است در حق غله بردن و وکیل اتباه وکیل کرد که
وی یک غله بردارد قبل به جون غله برداشت این محدود در دست وی باشد حکم بیع فسخ کند
باید اجاب رحمه الله حکم رهن باشد او بدهد و این تصرف در یک حال حکم بیع فاسد دارد با جون
سم بدهد بیع فسخ کند و در یک حال حکم بیع جایز دارد در حق انزال زد در حق انکه در فسا
بیع بو آید آنکه ند و در یک حال حکم رهن در اداها بیع تصرف نیابد نواید کردن رضای مشتری
سئل رحمه الله درهمین صورت بیع و بوکیل اگر مشتری را حاجت شود بفروختن این محدود
نواید این محدود را فروختن اجاب جواب الکتاب انه یملک بیعه لانه بیع فاسد ولکن
جواب حق ملتح است با نواید فروختن که حق وجه رهن است سئل رحمة الله اگر در چنان این ر
در عمارت همین در یاه برده باشد ضامن بود یا نه اجاب بلی واقعة الفتوی رجل باع داره
بیعا جایزا ثم ان رجلا آخر غصب الدار من ید المشتری شراء جایزا والمشتری لا یقدر علی استرداد
الدار من ید الغاصب هل للمشتری ان یطالب بایعه بمال الوفاء قبل فسخ البیع واسترداد
المبیع من ید الغاصب فعلی قیاس مسألة غصب المرهون ینبغی ان لا یملک المطالبة بمال الوفاء
وبل اولی لما ذکرنا ان ههنا مال الوفاء لیس بثابت فی ذمة البایع ما دام المبیع قائما وذکر فی فتاوی
الدیناری غاصب زکردی را غاصب کرد است گرو دار وجه تسلیم نواید کردن در زاهن
و مرتهن بواد ستن خود را از راهن طلب کردن باید اجاب نه وهکذا اجاب قاضی ظهیر فی هذه المسألة
فی مسألة غصب الرهن سئل جدی رحمة الله عن رهن عقارا وسلم الی المرتهن فغصبه آخر من ید
المرتهن هل له ان یطالب الراهن بدینه اجاب لا والله اعلم قلت وفی مختصر الزیادات للحاکم الجلیل
مسألة یدل علی ان الجواب ما افتوا به وصورتها لو وضعت المرهونة علی ایدی عدل فغاب العدل
واودعها من فی عیاله کان للمرتهن ان یأخذ دینه من الراهن وان ادعی الذی فی یده الجاریة انها له
لم یکن للمرتهن اخذ دینه من الراهن وان ادعی الذی فی یده الجاریة انها له لم یکن للمرتهن الا انها الاکار
ضرحت من هلاکته الی الفتوی واقعة الفتوی دری خرید به بیع بصد دینار وقبض کرد بعد
ازان مشتری در صان و با این در را استهلاک کردی ادن بایع وقیمت این مستهلکات در
در را استهلاک دینار بسیار بوده است چون قیمت این مستهلکات بر خرید لازم باشد
این قیمت تا ان صد دینار رجال و تا که در ذمه بایع است معافه شود و بیع فسخ کرد باید
قد ذکرنا قبل هذا من فواید جدی شیخ الاسلام مسألة یدل علی انه اذا لم یکن الدینار یقع
انفاوضه وذکر فی صرف الذخیرة رجل له عند رجل ودیعة وللمودع علی رب الودیعة دین
هو من جنس الودیعة لم تصر الودیعة قصاصا بالدین ما لم یجتمعا علیه وبعد ما اجتمعا علیه لا یصیر
قصاصا ایضا ما لم یرجع الی اهله فیأخذها وان کان فی یده لا یحتاج الی شیء غیر ذلک وفی صار دینا
صار قصاصا وحکم المرهون اذا کان قائما فی ید رب الدین وحکم الودیعة سواء هذه المسألة دلیل
علی انه فی مسألة الفتوی یصیر قصاصا لکن بین هذه المسألة وبین مسألة الفتوی تفاوت لان فی مسألة
الذخیرة الودیعة من جنس الدین وفی مسألة الفتوی القیمة لیست من جنس الدین لان قیمة المستهلک
لیست الدنانیر علی التعیین بل یکون الدراهم ایضا فینبغی ان لا یثبت المقاصة ما لم یتقاصا وفی

شرکة ا

شرکة التجرید اذا کان الدین بین اثنین فاستهلک احدهما مالا للمطلوب حتی صار قیمته قصاصا
فللشریک ان یرجع علیه هذه المسألة دلیل علی ان رب الدین اذا استهلک شیئا من مال المطلوب حتی وجبت
علیه القیمة یصیر قصاصا بدینه وفی بیوع فتاوی قاضی ظهیر رجل له علی آخر مائة درهم لا بنقد العرف
والسلم والمدیون علیه مائة دینار قرضا او غصبا لا یقع المقاصة بینهما ما لم یتقاصا فاذا تقاصا یصیر
قصاصا حتی لو اشتری دنانیر ویبقی لصاحب الدنانیر علی المدیون تسعون دینارا فعلم ان دین الدراهم
لا یصیر قصاصا ~~بدین الدنانیر~~ یصیر بدین الدنانیر بدون المقاصة وفی فتاوی رشید الدین غصب
من آخر دینارا والمغصوب منه غصب نقرة من الغاصب فتقاصا یجوز ولو کان المغصوب منه غصب
ثوبا وتقاصا فانه یجوز ایضا لان الثوب بدراهم فی الذمة جایز ولو کان الثوب هالکا فی ید ونقرت
القیمة بینهما وتقاصا الدنانیر بقیمة الثوب جاز هذه المسألة یدل علی ان رب الدین اذا استهلک
شیئا من مال المدیون فانه لا یصیر قیمته قصاصا بدینه اذا لم یکن القیمة من جنس دینه ما لم یتقاصا
فالحاصل من الجواب ان صاحب الدین اذا استهلک شیئا من مال المدیون فان کان من جنس دینه
یصیر قصاصا بدینه ما لم یتقاصا وذکر فی مجموع النوازل اذا اختلف المتبایعان فقال
المشتری اشتریته شراء باتا وقال البایع بعته بیع الوفاء فان القول قول البایع لان المشتری
یدعی زوال ملکه عنه بالبات وهو یدعی الوفاء وینکر الزوال فیکون القول قوله وذکر
السید الامام الاجل الشهید ناصر الدین فی آخر بیوع الجامع فی الفتاوی فی هذه المسألة ان
عندنا فی هذه الاختلاف القول قول من یدعی البات اذا لم یشهد علیه الظاهر وهو ان یکون
الثمن نقصا کثیرا الا اذا ادعی بغیر السعر وفی بیوع فتاوی الدیناری بغیر السعر هل یمنع ان
یجعل الحال حکما اجاب بعض مشایخنا نعم واحاله الی الزیادات النسوبة الی القاضی محمد الم
عنابی وسئل جدی رحمه الله اذا ادعی البایع بیعا جایزا والمشتری بیعا باتا او ادعی علی
العکس فالقول لمن یکون اجاب لمن یدعی البات قال وکنت افتی فی الابتداء ان القول
قول من یدعی بیعا جایزا وله وجه حتی الان ائمة بخارا اجابوا هکذا فوافقتهم وفی بیوع
الدیناری اذا قال البایع بعته بیع وفاء وقال المشتری اشتریته باتا اگر بایع را فقیه حکم بود
وقیمت بیع سواء ان باشد که وی خریده است نگاه کنند قیمت این زمین در روز بیع اگر
قیمت زمین زیادت از بها بود تا لا یتغابن الناس فی مثله زیادة ظاهره قول قول بایع بود
با سوگند بالله حاشا منه بیعا باتا وقد ذکرنا من فتاواه ان بغیر السعر یجعل الحال حکما سئل
عمی رحمه الله بردی ملکی خرید به بیع جایز وقبض کرد و بار نعر و سیاه باجارت داد معلوم
نشد که بسی از ان بکسی دیگر فروخته بوده است اجرت واجب آید یا نه اجاب نه والله اعلم
ونقل الجواب عن ابیه شیخ الاسلام برهان الدین رحمه الله ونقل عنه المعنی فی ذلک فقال لان
قبض البایع مستحق لجهة اخری فلا یقع عن جهة الاجارة کما لو باع بیعا فاسدا ثم استاجره لا
یصح الاجارة لان قبض البایع مستحق لجهة الاسترداد لرفع الفساد فلا یقع عن الاجارة قال
وانه فی تلک السنة لا یکون روایته فی هذه السنة وسئل رحمة الله به بیع جایز فروخت و
با زید بکری فروخت و بها خریده اول داد بیع دوم درست شود یا نه اجاب بلی
و بیع بار رایند کرد تا قبل که بسی این بیاد هلاک شد اجاب نه والله اعلم هذا آخر ما

Copyright © King Saud University